

KÄSKKIRI

Tallinn

<reg_kpv> nr <regist_nr>

OTSUS vee erikasutusloa andmise kohta

Otsus vee erikasutusloa andmise kohta tehakse veeseaduse § 8 lg 2 punktide 6 ja 7 alusel.

Menetluse algus

AS Tallinna Sadam (registrikood 10137319) esitas 14.10.2009 kirjaga nr 18-7/6092 taotluse vee erikasutusloa saamiseks. Taotlus saabus ja registreeriti Keskkonnaministeeriumis 14.10.2009, nr 13701. Taotluse kohaselt soovitakse rajada Paldiski Lõunasadamasse uus kai 6A. Rajamisel on planeeritud teha süvendustöid mahus 350 000 m³ ja täitetöid mahus 650 000 m³. Paldiski Lõunasadama omanik on AS Tallinna Sadam. Paldiski Linnavolikogu on 11. novembril 2008. aastal kinnitanud sadamaala detailplaneeringu.

Veeseaduse § 8 lõike 2 punktide 6 ja 7 kohaselt on vee erikasutusluba vajalik, kui toimub veekogu süvendamine, veekogu põhja pinnase paigaldamine või kui uputatakse tahkeid aineid veekogusse. Keskkonnaministeerium hindas vastavalt keskkonnaministri 26. märtsi 2002 määrusele nr 18 „Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja loa vormid“ (edaspidi *määrus*) esitatud andmeid.

Teate avalikustamine, otsuse eelnõu väljapanek ja seisukohtade ärakuulamine

Veeseaduse § 9¹ lg 1 kohaselt avaldab vee erikasutusloa andja vee erikasutusloa taotluse saamisest alates 21 päeva jooksul pärast vee erikasutusloa taotluse menetlusse võtmist sellekohase teate veebiväljaandes Ametlikud Teadaanded. Teade vee erikasutusloa taotlemise kohta avalikustati 10.02.2010. Teade vee erikasutusloa ja otsuse eelnõu valmimisest avalikustati veebiväljaandes Ametlikud Teadaanded2014.

Kaalutlused loa andmisel

AS Tallinna Sadam esitas Keskkonnaministeeriumile vee erikasutusloa taotluse Paldiski Lõunasadamasse uus kai 6A rajamiseks, mille käigus tehakse süvendustöid mahus 350 000 m³ ja täitetöid mahus 650 000 m³. Ammutatud materjal soovitakse kaadata Pakri lahe suudmealal asuvale 1 km raadiusega pinnasepuistealale, mille keskpunkti koordinaadid on 59°23'03" N 24°00'03" E. Paldiski Lõunasadamasse kai 6A rajamise peamised keskkonnamõjud on analüüsitud kai 6A detailplaneeringu juurde kuulavas strateegilise keskkonnamõju hindamise aruandes, mille on Keskkonnaministeerium on kiitnud heaks 07.05.2008 kirjaga nr 13-31/11869-5.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 6 lg 1 p 17 kohaselt on tahkete ainete uputamine alates ainete mahust 10 000 kuupmeetrit ja süvendamine alates pinnase mahust 10 000 kuupmeetrit olulise keskkonnamõjuga tegevus. Seoses süvendustööde ja täitetööde mahtude suurenemisega ning vajadusega hinnata mõjusid mereimetajatele, algatas Keskkonnaministeerium 30.08.2010 kirjaga nr 12-/20/6305 keskkonnamõju hindamise. Keskkonnaministeerium kiitis keskkonnamõju hindamise programmi heaks oma 03.02.2011 kirjaga nr 11-2/10/6305-5. TTÜ Meresüsteemide Instituudi koostatud „Paldiski Lõunasadamasse kai 6a rajamise keskkonnamõjude hindamise aruanne“ kiideti heaks 20.09.2011 kirjaga nr 11-2/6051-3.

Keskkonnamõju hindamise aruande (edaspidi *KMH*) koostanud ekspertide hinnangul puudub kavandataval tegevusel otsene mere reostusohu, kuna süvendatav pinnas sadama akvatooriumi alal ei ole raskemetallide ja naftaproduktidega reostatud. Uue kai rajamisel teostatavate täite- ja süvendustööde käigus hävitatakse mehhaaniliselt põhjaelustik selles piirkonnas. Põhjataimestik ei taastu enam süvendatud merealal, kuid põhjaloomastik tõenäoliselt taastub paari-kolme aasta jooksul, kuid liigiline koosseis ei pruugi enam olla sama. Süvendustööde käigus satub vette heljumi, mis kandub üle laiema mereala vastavalt hüdrodünaamilistele protsessidele. Mudelarvutused näitasid, et eeldatav maksimaalne heljumi kontsentratsiooni poolt mõjutatud mereala on piiratud ja ei ulatu kaugemale kui 200 m süvendustööde alast, kuid selles piirkonnas võib intensiivsete süvendustööde korral (juhul, kui päevased süvendusmahud ületavad 8000 m³) ulatuda heljumi kontsentratsioon kuni 90 mg/L. Heljumi kontsentratsiooni suurenemine toob kaasa vee läbipaistvuse vähenemise, mis piirab bioloogiliselt produktiivsel perioodil põhjataimedele kasvu. Pakri lahes olulise liigi *Fucus Vesiculosus* kasvu pidurdumine 10 mg/L lisaheljumi korral veekihis on 25%. Bioloogiliselt mitteaktiivsel perioodil sügisel ja talvel – vee läbipaistvuse vähenemine põhjataimestikule mõju ei avalda, sest siis on kasvu limiteerivaks faktoriks veetemperatuur. Seega leevendamaks mõjusid põhjataimestikule oleks otstarbekas teha süvendustöid bioloogiliselt mitteaktiivsel perioodil – sügisel ja talvel. Heljumi mõju põhjaloomastiku liikidele on erinev, kuid varasemad seiretööd on näidanud, et pärast süvendustöid kasvab liikide *Macoma balthica* ja *Cerastoderma glaucum* arvukus. Kõige suuremat ohu kujutab endast heljumi liikumine kalakoelmutele, mis toob kaasa koelmute hävimise, seetõttu ei tohi teha süvendustöid kalade kudemisperioodil aprillist juulini. Kui süvendustööde käigus osutuvad vajalikuks lõhkamistööd, siis tuleb kinni pidada ohutu hüdroloogi voost, mis on 80 J/m². Kalastiku koosluses on varasemate seiretööde käigus süvendustööde lõppedes täheldatud paari aasta möödudes lesta arvukuse kasvu, mis on tõenäoliselt põhjustatud põhjaloomade *Macoma balthica* ja *cerastoderma glaucum* kõrgemast arvukusest, kuna nimetatud liigid on lesta peamiseks toidubaasiks. Kavandatavad tööd ei avalda mereimetajatele otsest negatiivset mõju. Rajatav kai 6A ei mõjuta olulisel määral hüdrodünaamilisi ja rannaprotsesse.

Kavandatavad ehitus- ja süvendustööd ei mõjuta eeldatavalt Pakri NATURA 2000 linnu- ja loodusala oluliselt ning ei mõju kahjulikult alade terviklikkusele ega mõjuta negatiivselt kaitse eesmärki. Varasematele samalaadsetele töödele järgnenud seire (2002–2003, 2006–2007, 2009) ei ole tuvastatud olulist ja negatiivset mõju haudelinnustikule, selget avalduvat mõju ilmnemist kalade kudemisele, muutusi põhjataimestiku seisus ja põhjaloomastiku tüüpkoosseisus. Mõjude minimeerimiseks tuleb jälgida, et vee kvaliteet põhjakaartetuultega lahe lõunaosas süvendustööde tõttu oluliselt ei halvene. Vajadusel tuleb vähendada süvendustööde intensiivsust. Kui süvendusel osutuvad vajalikuks lõhkamistööd, siis tuleb need läbi viia juuli lõpust oktoobri lõpuni, et linde häiritaks võimalikult vähe.

Tööde mõju jälgimiseks ning reguleerimiseks soovitati KMH aruande koostanud ekspertide poolt teha järgmist seiret:

1. Heljumi leviku ja settimise jälgimiseks tuleks ehitus- ja süvendustööde ajal teostada heljumi seiret, milleks võib kasutada nii pinnamõõtmisi, hüdrodünaamilist modelleerimist kui ka satelliitpiltide analüüsi. Mõõdistused on vajalikud, et määrata ära heljumist reaalset mõjutatud piirkond. Heljumi seiret tuleks läbi viia Pakri lahe lõunaosas järgnevalt:
 - üks kord vahetult enne süvendustööde algust teostada pinnamõõdistus;
 - intensiivsete süvendustööde teostamise perioodil 1 kord 2 nädala jooksul teostada pinnamõõdistus;
 - muul perioodil võib heljumi seiremetoodikana kasutada nii mõõdistusi, hüdrodünaamilist modelleerimist kui ka satelliitpiltide analüüsi.
2. Et hinnata ehitus- ja süvendustööde mõju põhjaelustikule, tuleb teha põhjaelustiku seiret ühel transektil Pakri lahe lõunaosas kõige tundlikumas piirkonnas 1 kord peale süvendustööde lõppu.
3. Et hinnata ehitus- ja süvendustööde mõju kalastikule, tuleb teha kalastiku arvukuse ja liigilise koosseisu seiret ühel transektil Pakri lahe lõunaosas 1 kord peale süvendus- ja ehitustööde lõppu.

Lisaks on Paldiski Lõunasadama akvatooriumi ja sissesõidutee süvendustööde keskkonnamõju hindamiseks koostatud OÜ Corsoni poolt KMH aruanne, mis on Keskkonnaministeeriumi poolt heakskiidetud 01.09.2014 kirjaga 11-2/14/1316-10.

Keskkonnamõju hindamise aruande koostanud ekspertide hinnangul ei kaasne kavandatud tegevusega negatiivseid mõjusid, kui rakendatakse järgmisi leevendusmeetmeid:

- süvendus ja kaadamistöid ei tohi teha 1. aprillist või päevast, mil merevee temperatuur on tõusnud +6 C kuni 10. juulini;
- süvendus ja kaadamistöid ei tohi teha, kui tuule kiirus on üle 15 m/s;
- pargased peavad olema pidevalt jälgitavad laevade automatiseeritud identifitseerimise süsteemi (AIS) abil;
- kaadamine on lubatud ainult Paldiski uuele kaadamialale.

Taotluse rahuldamine ja loa tingimuste määramine

Keskkonnaministeerium teeb vee erikasutusloa andmise otsuse lähtudes taotluses esitatud informatsioonist, KMH aruannetest ning vee kasutamist ja kaitset sätestavatest õigusaktidest.

Tulenevalt eelnevast ja veeseaduse § 9 lg 5 alusel **otsustan:**

anda AS Tallinna Sadamale (registrikood 10137319) vee erikasutusluba nr L.VV/320966 Paldiski Lõunasadama kai 6A rajamiseks, mille käigus teostatakse süvendustöid mahus 350 000 m³ ning täitetöid mahus 650 000 m³.

Lähtudes veeseaduse § 9 lg 2 p-st 9 ja KMH aruandest on taotleja kohustatud rakendama tööde keskkonnamõju vähendamiseks järgmisi meetmeid:

- töid ei tohi teha 1. aprillist või päevast, mil merevee temperatuur on tõusnud + 6 C kuni 10. juulini;
- tööd tuleb peatada kui heljumiseire käigus on tuvastatud kõrge kontsentratsiooniga heljumi kandumine Pakri poolsaare lääneranna alla 15 m sügavusse rannikumerre;
- töid ei tohi teha tuultega üle 15 m/s;

- tööde ajal tuleb teostada heljumi leviku seiret ning pärast töid põhjataimestiku ja -loomastiku, kalakoosluse ning linnustiku seiret;
- Pinnase veoks kasutatavad ujuv vahendid peavad olema varustatud automatiseeritud identifitseerimise süsteemiga (AIS);
- Lõhketöid tohib teha ajavahemikul juuli kuni oktoobri lõpuni;
- Lõhketööde tegemisel tuleb kinni pidada hüdroloogi voost 80 J/m^2 ;
- Süvendatud pinnase kaadamine on lubatud ainult Paldiski uuele kaadamisalale

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul haldusakti teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

/digitaalselt allkirjastatud/

Andres Taliäär